

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-418/19-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Dolní Bukovsko
Sídlo	nám. Jiráskovo 31, 373 65 Dolní Bukovsko
E-mail	zsdbuk@iol.cz
IČ	75001365
Identifikátor	650024842
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Anna Šubrtová, ředitelka školy
Zřizovatel	Městys Dolní Bukovsko
Místo inspekční činnosti	nám. Jiráskovo 31, 373 65 Dolní Bukovsko
Termín inspekční činnosti	13. 5. 2019 – 16. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Dolní Bukovsko, náměstí Jiráskovo 31 (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 185 žáků v devíti třídách, mateřskou školu 76 dětí ve třech třídách. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání 66 účastníkům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy je zacílené na budování optimálního prostředí a klima a výměnu zkušeností s jinými školami. Daří se vytvářet kvalitní podmínky pro vzdělávání žáků v souladu s realistickou koncepcí rozvoje školy. Řadu kompetencí, jako je administrace grantů, ředitelka účelně delegovala na svou zástupkyni. Toto nastavení umožňuje aktivní zapojení školy do projektů s pozitivním dopadem na zvýšení motivace žáků ke vzdělávání. Funkčně nastavený systém pravidel a organizace sdílený pedagogy, žáky i zákonnými zástupci umožňuje efektivní komunikaci mezi aktéry vzdělávání. Pravidelné porady vedení a pedagogické rady významně posilují pozitivní prosociální vztahy i týmovou spolupráci pedagogů. Pedagogické rady v mateřské škole probíhají nepravidelně, s menším prostorem věnovaným výměně zkušeností a podpoře týmové spolupráce. Absence zápisů navíc snižuje jejich efektivitu směrem k důslednému přijímání opatření. Je zde prostor pro vedení školy ke zlepšení koordinace činností zkušené zástupkyně pro mateřskou školu. Kontrolní činnost vedení školy včetně hospitací má v některých oblastech spíše formální charakter. Z průběhu některých hospitovaných hodin bylo patrné, že v základní i mateřské škole je vyhodnocování kvality výuky z hlediska efektivity použitých metod a forem práce méně systematické. Menší pozornost věnovaná přijímání opatření na základě hospitací se promítá do oblastí struktury a realizace školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Doporučené učivo je nerovnoměrně rozvržené do předmětů vzdělávacích oblastí 1. stupně Člověk a jeho svět a v předmětu český jazyk ve vazbě na očekávané výstupy pro jednotlivá vzdělávací období.

Posílením týmu mateřské školy o asistenta pedagoga a školního asistenta škola vytváří vhodné podmínky pro vzdělávání nejmladších dětí a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Účinnou podporu začínající vyučující zajišťují kromě zástupkyně ředitelky vyučující příslušných předmětů. Další vzdělávání, často podpořené z projektů Evropské unie, je zaměřováno především na posilování kompetencí v oblasti řešení rizikového chování žáků, menší prostor je poskytován oblasti aktivizujících metod výuky, což se projevilo i v některých hospitovaných hodinách. Pozitivním krokem pro zlepšování kvality výuky jsou vzájemné hospitace vyučujících, kterými se inspiroují k hledání účinných metodických postupů. Vzdělávací akce zaměřené na rozvoj pregramotností dětí se pozitivně promítly do průběhu vzdělávání.

Vedení školy systematicky pracuje na zlepšování materiálního zázemí pro vzdělávání. Revitalizace prostor přispěla ke zvýšení efektivity při naplňování školních vzdělávacích programů. Do školní družiny bylo v letošním školním roce zapsáno o osm účastníků více, než je povolená kapacita. Nově dokončené tělocvičny v areálu školy k termínu inspekční činnosti chyběl kolaudační souhlas s užíváním stavby a výuka tělesné výchovy tak neprobíhala v souladu s bezpečnostními předpisy.

Dobrá spolupráce se zřizovatelem se projevuje při financování výdajů školy nad běžný rámec příspěvkem na nákup učebních pomůcek. Materiální podmínky vzdělávání významně posiluje zapojení školy do řady projektů financovaných z fondů Evropské unie. Dále škola získala prostředky z rozvojových programů MŠMT, například z rozvojového programu k podpoře výuky plavání dotaci na dopravu žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny byly ve většině případů organizačně dobře připravené, vycházely z dosavadních znalostí a dovedností žáků a dětí a osnov školních vzdělávacích programů. Vstřícný způsob komunikace mezi dětmi, žáky a pedagogy i dodržování nastavených

pravidel se odrážely v příjemné pracovní atmosféře. Stupeň osvojování vědomostí žáků posilovalo důsledné procvičování formou řízené diskuze, na prvním stupni i didaktické hry a pestré střídání metod práce. Pedagogům se ve značné míře dařilo využít didaktický potenciál a podpořit porozumění žáků prostřednictvím názorných pomůcek. Vzdělávací obsah byl ale méně často propojován s reálnými situacemi. Stanovené cíle se převážně zaměřovaly na osvojování vědomostí, méně na rozvíjení postojů.

Ve většině hodin převažovala frontální výuka s pasivním přijímáním informací žáky. Zřetelnější důraz na aktivizaci žáků v hodinách matematiky a přírodních věd, zejména při častém zařazování samostatné práce, usnadňoval porozumění probírané látce. Naopak efektivní práce ve skupině či dvojici byla celkově ve výuce využita ojedinele. Nastavené podmínky ve výuce většinou neumožňovaly žákům samostatné objevování vlastních řešení, postupů a jejich zdůvodňování. Zpravidla chyběla i podpora žáků s odlišným stupněm nadání zadáváním diferencovaných úkolů. Didaktická technika byla většinou využívána pouze pro prezentaci učiva, možnosti efektivnějšího využívání didakticky přínosnějších funkcí bylo zaznamenáno pouze sporadicky, a sice ve výuce jazyků. Rezervy se projevily ve způsobu ukončování hodin. V některých případech byly otázky zjišťující pochopení probíraného tématu pokládány formálně v samém závěru hodiny bez možnosti opětovného vysvětlení.

Na prvním stupni bylo ve srovnání s druhým stupněm poskytováno v hojnější míře hodnocení pokroku jednotlivých žáků, sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků jako prostředky podporující učení. Na prvním stupni je přínosným motivačním nástrojem vedení žákovských portfolií a hodnocení individuálního pokroku žáků prostřednictvím hodnotících listů.

Ve škole je vhodně rozvíjena čtenářská gramotnost, zejména prostřednictvím zájmových kroužků a dále formou čtenářských dílen. Motivaci žáků ke čtení zvyšuje také bohatě vybavená žákovská knihovna s podnětným čtenářským zázemím. Úroveň výuky cizích jazyků zvyšuje působení rodilého mluvčího, pravidelné zájezdy do Velké Británie a reciproční návštěvy partnerské školy ve Švýcarsku. Škola připravuje zájemce z řad nadaných žáků na úspěšné složení cambridgeských zkoušek.

Žáci a děti se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým byla v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení poskytována podpůrná opatření prvního až třetího stupně, byli vhodně zapojováni do většiny činností.

Zájmové vzdělávání doplňovalo vzdělávací činnost základní školy. V průběhu činností ve školní družině, které byly organizačně velmi dobře zvládnuty, se cíleně střídaly odpočinkové individuální i skupinové aktivity účastníků.

Způsob pedagogického vedení v mateřské škole je podporující a projevuje se vstřícnou, empatickou komunikací s dětmi. Ve třídách dobře fungují pravidla vzájemného soužití, která přispívají k pocitu jistoty a bezpečí dětí. V mateřské škole je v denním programu ponechán dostatek času pro hry a na pravidelná cvičení rozvíjející obratnost a koordinaci. Funkční je využití jazykových her pro nácvik správné řeči. U nejstarších dětí byly využity formy podporující soustředění a samostatné řešení úkolů. Realizace témat ekologické výchovy, na něž škola klade důraz, je méně promyšlená, chybí provázanost s podmínkami školy (např. materiálními či podporujícími metodickou odborností). Ve vzdělávání nejmladších dětí bylo plně přihlíženo k jejich specifikům. Vhodným výběrem hraček děti rozvíjejí jemnou motoriku, slovní zásobu a vyjadřování. Sporadické využívání interaktivní tabule neumožňuje dětem bližší seznámení s jejími atraktivními možnostmi využitelnými v dalším vzdělávání. Při pobytu venku se vyváženě prolínaly poznávací cíle s pohybovým

programem. Zřejmá byla dobře připravená organizace a zvládnuté návyky správného chování na komunikacích.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání využívá škola vlastní evaluační nástroje, nejčastěji didaktické testy, písemné práce a ústní zkoušení. Na konci klasifikačních období jsou výsledky vzdělávání podrobně vyhodnocovány převážně na jednáních pedagogické rady, menší prostor je jim věnován v rámci schůzí metodických sdružení. Na pedagogických radách jsou projednávány kromě příčin školního neúspěchu rovněž související oblasti zahrnující například školní docházku a chování žáků, klima tříd, aktivity a úspěšnost žáků v různých soutěžích. V případě neúspěšnosti žáků však chybí systematičtější přijímání příslušných opatření.

Značný počet žáků prospívajících s vyznamenáním, žádný neprospívající žák ve školním roce 2017/2018 a významný podíl žáků pokračující v dalším vzdělávání na gymnáziích dokládají, že se škole celkově daří motivovat větší část žáků k učení. Oblast prevence školní neúspěšnosti škola dostatečně monitoruje a přijímá vhodná opatření k jejímu předcházení. Tato opatření spočívají zejména v nabídce doučování žáků ohrožených školním neúspěchem (zajištěno z rozpočtu Evropské unie), doporučení využití specializovaných služeb školských poradenských zařízení a v iniciaci výchovných komisí. Naprostá většina žáků ukončuje vzdělávání po absolvování 9. ročníku. Pro srovnání dosahovaných výsledků škola využívá i externí hodnocení (komerční testy). Výsledky žáků z matematiky a českého jazyka korelují s výsledky v externích testech ve srovnání s celorepublikovým průměrem a odpovídají studijním předpokladům zejména u prospěchově průměrných a nadprůměrných žáků.

Počet zameškaných hodin je ve srovnání se školami stejného typu a velikosti na podprůměrné úrovni. Neomluvené hodiny jsou zaznamenány výjimečně (jen u jediného žáka za celý školní rok 2017/2018).

Školní poradenské pracoviště účelně poskytuje informační, poradenské a metodické služby. Zajišťuje a koordinuje kontakt se školskými poradenskými zařízeními, spolupracuje s učiteli při uplatňování podpůrných opatření a poskytuje metodickou pomoc všem pedagogickým pracovníkům. Ve spolupráci s externími partnery realizuje celou řadu výchovných a preventivních akcí, které společně s širokou nabídkou volnočasových aktivit pozitivně ovlivňují výskyt rizikových jevů. Významným přínosem v této oblasti je činnost školní psychologů, jejichž služby jsou využívány žáky, zákonnými zástupci i pedagogy. Funkční součinnost vedení školy, třídních učitelů, pracovníků školního poradenského pracoviště se zákonnými zástupci se odráží v nízkém počtu kázeňských opatření a minimalizaci výskytu i závažnosti nežádoucích jevů (ve školním roce 2017/2018 byl snížený stupeň z chování uplatněn pouze jedenkrát). Škola vhodně využívá motivačního působení pochval, jejichž počet je oproti udělovaným kázeňským opatřením výrazně vyšší. Žáci jsou zapojováni do celoškolských projektů, exkurzí a aktivit účelně podporujících motivaci žáků ke vzdělávání.

Škola živě spolupracuje s obcí, místními spolky, organizacemi a firmami. Přínosem pro praktické i teoretické zvládnutí témat dopravní výchovy je spolupráce se státní i městskou policií. Mimoškolní činnost je vhodně obohacována kroužky rozmanitého zaměření organizovanými školou a spolupracujícími komerčními organizacemi, které podporují všestranný rozvoj, prevenci rizikového chování a výchovu k aktivnímu trávení volného času. Realizací řady vzdělávacích, kulturních, ekologických a charitativních akcí se žáci zapojují do života komunity a získávají pocit sounáležitosti s obcí a regionem.

Škola se snaží motivovat žáky k dosahování lepších výsledků jejich zapojováním do soutěží. Žáci dosahují dílčích úspěchů převážně ve sportovních a až na krajské úrovni v dopravních soutěžích. Podpora výuky cizích jazyků se zatím nepromítá do úspěchů v předmětových soutěžích. Výsledky žáků škola prezentuje s využíváním moderních médií či výstavami v prostorách školy.

Mateřská škola zatím nehodnotí svou činnost jako celek a neposkytuje tak zpětnou vazbu ve všech oblastech (např. vyhodnocování ekologických plánů). Závěry o individuálních vzdělávacích pokrocích ve vzdělávání a vývoji dětí jsou konzultovány s rodiči dle potřeby. V posledním roce předškolního vzdělávání jsou pravidelně zařazovány aktivity rozvíjející dovednosti a předpoklady pro snadnější přechod do základního vzdělávání, včetně logopedické prevence. Došlo tak k výraznému zlepšení jazykových dovedností. Adaptaci dětí na školní prostředí usnadňuje také vzájemná informovanost pedagogů obou součástí školy o průběžných výsledcích vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Od školního roku 2017/2018 nastoupila nová ředitelka školy.
- Postupně dochází ke zlepšování materiálních podmínek.
- Škola se zapojuje do řady projektů.
- Došlo k nárůstu počtu žáků v základní škole a snížení počtu dětí v mateřské škole.
- Instalace kamerového systému zvýšila bezpečnost dětí a žáků školy.

Silné stránky

- Intenzivní a systematickou podporou mimoškolních aktivit ve spolupráci s místními organizacemi a realizací mnoha kroužků se škola významně podílí na rozvoji osobnosti žáků, přispívá ke smysluplnému trávení jejich volného času, k prevenci rizikového chování a podpoře sounáležitosti s místem.
- Vedení školy aktivně vyhledává možnosti zapojení do projektů, které umožňují zkvalitňovat podmínky a průběh vzdělávání ve všech oblastech, a škola tyto projekty ve velké míře úspěšně realizuje.
- Pravidelně a kvalitně zajišťovaná logopedická prevence v předškolním vzdělávání se prolíná do průběhu vzdělávání a podporuje rozvoj komunikačních kompetencí a zvyšuje úspěšnost v dalším stupni vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola má rezervy v oblasti podpory aktivizujících výchovně vzdělávacích strategií jako prostředků podněcujících zvyšování efektivity učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Systematicky se v hodinách zaměřit na diferenciaci cílů a individualizaci učiva směrem k žákům různého stupně nadání.
- Zaměřit výuku na metody a formy práce podporující kooperativní učení, utváření postojových a tvůrčích dovedností, spolupráce a cílené vzájemné žákovské komunikace s efektivním využíváním formativního hodnocení.

- Vytvářet větší prostor pro vyhodnocování činnosti mateřské školy a poskytování následné zpětné vazby, pro sdílení a vzájemnou komunikaci pedagogických pracovníků, které by směřovalo k podpoře týmové spolupráce a zlepšování její činnosti.
- Při realizaci ekologické výchovy v mateřské škole důsledně připravovat naplánované aktivity, vytvářet předpoklady pro další rozvoj např. dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, materiálním zajištěním, využívat zakoupené interaktivní tabule jako atraktivní výchovně-vzdělávací pomůcku s cílem podporovat motivaci a rozvoj dětí.
- Provést revizi školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s cílem účelného rozvržení očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí a patřičnou distribuci učiva pro naplnění těchto očekávaných výstupů.
- Vybavit třídy prvního stupně IT technikou.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. 11. 2002
2. Jmenování ředitelky školy s účinností od 8. 7. 2017
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu kontroly
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Dolní Bukovsko, platný od 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem „Od jara do zimy školička“, platný od 1. 9. 2018
6. Školní řád základní školy, platný od 1. 9. 2018
7. Školní řád mateřské školy, platný od 1. 9. 2018
8. Vnitřní řád školní družiny, platný od 16. 5. 2019
9. Školní vzdělávací program školní družiny, platný od 16. 5. 2019
10. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině a zápisové lístky pro školní rok 2018/2019
11. Podklady ke školnímu stravování
12. Třídní knihy základní a mateřské školy vedené od školního roku 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
13. Přehledy docházky dětí vedené od školního roku 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
14. Hospitační záznamy vedené od školního roku 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
15. Schválení výjimky z nejvyššího počtu dětí ze dne 12. 9. 2018
16. Koncepce rozvoje školy
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2018/2019
18. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018
19. Kompletní dokumentace výchovného poradenství
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
21. Dokumentace týkající se oblasti BOZ včetně knihy úrazů
22. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D. v. r.

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka

Mgr. Marie Adamová v. r.

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Mgr. Zdeňka Dufková v. r.

Mgr. Regina Mihulová, školní inspektorka

Mgr. Regina Mihulová v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štipl v. r.

V Českých Budějovicích 10. 6. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Anna Šubrtová, ředitelka školy

Mgr. Anna Šubrtová v. r.

V Dolním Bukovsku 27. 6. 2019